

PORODICA
KLJAJIĆI. MAJA, MILAN I ČETVORO DJECE. SELO LUBNICE

Život sa ukusom maline i meda

“Ako se gdje tradicija crnogorskih sela spojila sa modernim vremenom na najljepši način, onda je to u ovoj porodici. Kada ih upoznate, otkrijete da se u njima krije nešto biblijsko i drevno.”

(Alma Henić Strahinja)

PIŠE SONJA ŽIVALJEVIĆ
FOTO JELENA KRIVČEVIĆ

Časkanje s Majom treba prepisivati kao terapiju. Kao proljećnu energetsku bombu. Ako ste iscrpili sve zalihe elana, ideja i osmijeha, ako vam se čini da je cijev svijet umoran od samoga sebe i jurnjave u krug, ova mlađa žena, majka četvero djece, djelovaće na vas pomalo šokantno i otrežnjujuće. Kao i čitava porodica Kljajića.

*Kod nas je još zima.
Uglavnom sam pored
šporeta, spremam, kuvarim,
mijesim, djeca idu u školu
ili su "po internetu", Milan
pomalo radi u radionici,
pravi košnice. Razmišljam
o malinjaku, trebalo bi
ga obnoviti, ali bolje da
sačekamo jesen... Eh,
ništa ljepeš od branja
malina, s djecom...*

DRAGANA I MILAN

Tako Maja, uvijek naprijed. Uvijek s ogromnom voljom i neizmjernom ljubavlju.

Svi su uključeni

Klajići proizvode vrhunski organski med, med sa voćem, medovinu i rakije od meda. Milan je od svoga djeda naučio sve o pčelarstvu. Ima oko stotinu košnica. Kada je krenula priča o organskoj proizvodnji, prihvatio je novu praksu i danas je jedan od tri pčelara sa sertifikatom. On je i stolar, vrijedan, pronicljiv i duhovit.

“Prošla godina je bila kišna pa nismo imali veći prinos meda, ali je bilo mnogo naručenih košnica.”

U radionici Milanu najviše pomaze sin. Martin je učenik trećeg razreda beranske gimnazije. Dobar je matematičar. I mlađi učestvuju u poslovima na imanju. Jovana završava osnovnu školu, a najmlađa, Dragana, pohađa treći razred. Najstarija, Jelena, studira defektologiju u Beogradu. No, početkom jula, kada u malinjaku počne berba, biće i ona među beračima. Svima koji žele da počnu neku proizvodnju preporučujem malinu, kaže Maja. Ne samo zbog sigurnog otkupa i lijepog posla, a jeste milina brati – čisto, dok nije jako sunce. Prije svega ako želite da angažujete djecu, naučite ih da zarađuju. Džeparac od svakog ubranog kilograma biće im sladak, a sam posao nije prenaporan.

Sa oko 30 ari, Klajići su prošle godine ubrali oko dvije tone malina. Zaradili su i od šargarepe. Uz sve ono što imaju za svoje potrebe – nekoliko svinja, krompir, voće... sasvim dovoljno za pristojan život.

Da i dalje živimo kako sada živimo – biću prezadovoljna, zaključuje Maja. Lijepo je ovo čuti, zar ne.

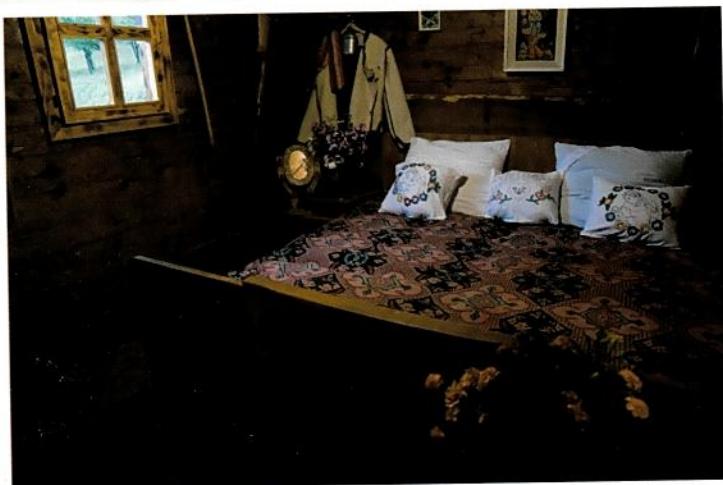
MARTIN, JELENA I JOVANA

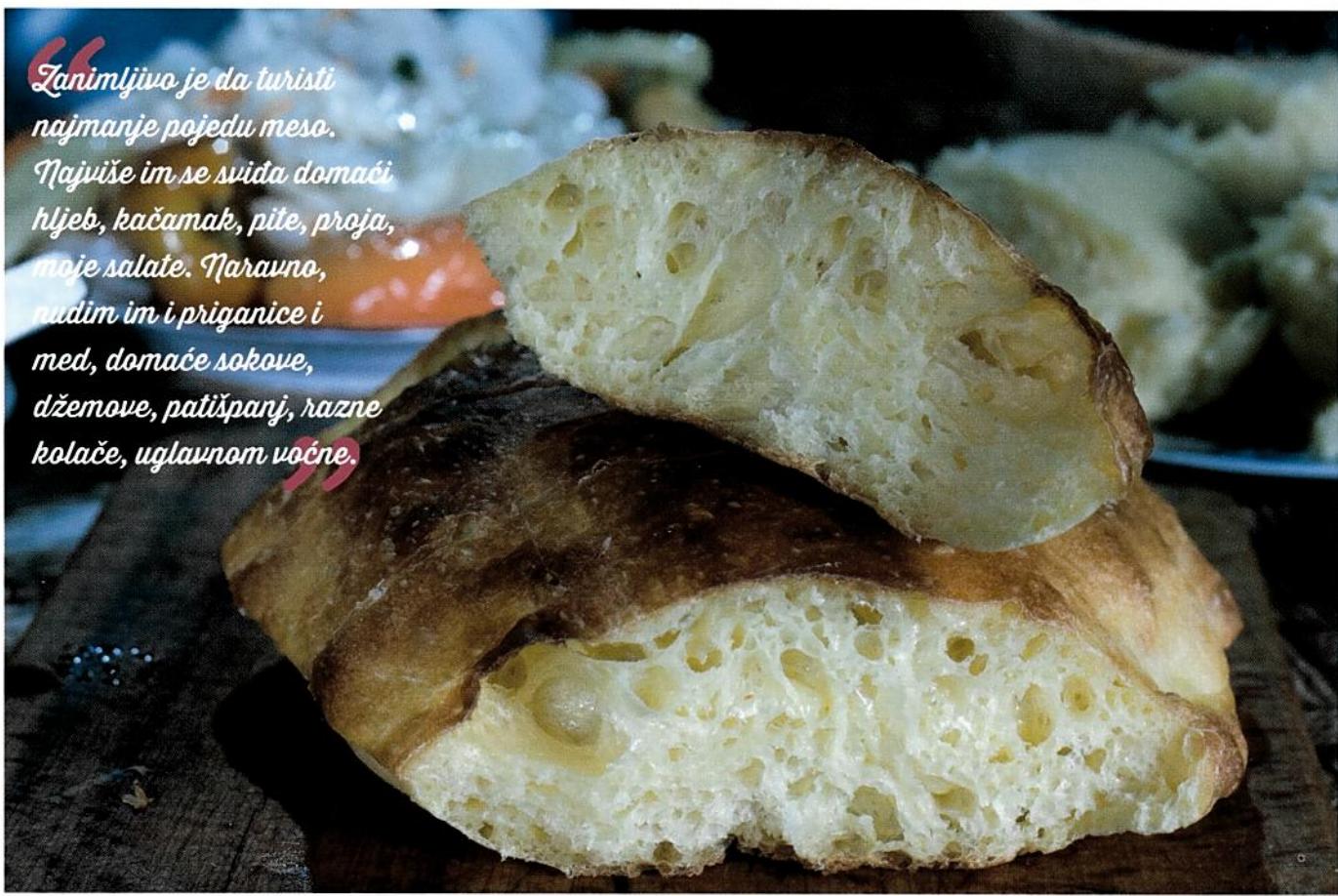
Turizam

Krajem 2014. porodica Kljajić je dobila Wild Beauty pohvalu za uspjeh u pokretanju seoskog turizma na svom imanju. Od Regionalne razvojne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije dobijali su podršku u vidu obuka, promocije i unapređenju uslova. Upravo za ovaj projekat „Agro turizam – obezbjeđenje smještaja za eko turiste u autentičnoj seoskoj kući“ dobili su Kljajići prvu nagradu Fonda braće Rokfeler na Forumu zelenih ideja na Zapadnom Balkanu.

Njihova porodična kuća stara preko stotinu godina, zaštićena brdom Stubica, mali je etnografski muzej. Sve je tu, od koljevke, preko drvenog posuđa i kalupa za pravljenje

*Zanimljivo je da turisti
najmanje pojedu meso.
Najviše im se sviđa domaći
hljeb, kačamak, pite, proja,
moje salate. Narauno,
nudim im i priganice i
med, domaće sokove,
džemove, patišpanj, razne
kolače, uglavnom voćne.*

opanaka. Osim lijepog pogleda, na rijeku Je lovicu i planine, kuća pruža potpuni doživljaj drevnog načina života u planinskom selu. Prve goste ove godine dočekaće krajem maja, a za početak juna najavljena je već grupa biciklista. Uživaće u autentičnom ambijentu, pejzažu kao sa dječjih crteža, u fabriци zdrave hrane, Majinim dakonijama. Maja ne otkriva tajnu svoje čuvene salate od šargarepe, ali zato čitaocima prvog broja Jutra poklanja recept za omiljeni, jednostavni i brzi kolač od malinja. U znak zahvalnosti, obećali smo da ćemo doći kad bude berba, da pomognemo. Nešto se i u nama probudio, neka jaka želja da ponovo posjetimo Lubnice. Da osjetimo dah drevnog, stamenog i dobrog, da nas opusti smireni domaćin i ozari vesela domaćica...

Kolač od malina

ZA PATIŠPANJ

10 jaja * 10 kašika šećera * 10 kašika brašna * pola praška za pecivo (može i bez praška ako su jaja domaća, napominje Maja. Tada je i kora "žuta-žuta!")

FIL

u pola litra vode sipati 5-6 kašika šećera (Maja umesto šećera dodaje med). Kad provri dodati pregršt smrznutih malina i dva pudinga od vanile. Prokuvati kratko, preliti patišpanj i preko dodati dva umućena šлага.

LUBNICE

Lubničani su posebni, pametni i duhoviti na neki svoj način. A moraju biti takvi kad im je selo posebno: nastalo je davno, na jednom posebnom, ušuškanom mjestu, gdje tri planinske rječice, Jelovica, Gunjara i Suvodo, grade četvrtu – Bistrigu. Na zaravni na oko 800 metara nadmorske visine, okruženoj vrhovima ka kojima danas vode brojne staze i putevi, zemlja je dobra i plodna, a žitelji su se osim poljoprivredom bavili i drvodeljstvom. Kačarenje – pravljenje kaca – je stari lubnički zanat. Tradicionalna arhitektura je ovde očuvana, dvadesetak starih dvenih kuća su pravi ukras sela. Gostima Lubničari preporučuju da, osim Jelovice, popularnog beranskog izletišta, posjete Šiško jezero na Bjelasici. Ispričaće im i legendu o Županovoj pećini, zanimljive priče o doseljenicima, o precima i potomcima. Lubnice imaju toliko toga autentičnog i vrijednog da mogu postati brend – rijeke, jezera, šume, ljekovito bilje i šumsko voće, gljive... i sjajne domaćine. Posebne i po gostoprimstvu.